

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 april 2000 tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat betreft opvang van tijdelijk ontheemden uit Oekraïne
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Een aantal beperkte wijzigingen worden doorgevoerd om de opvang van tijdelijk ontheemden (problematiek Oekraïne) te kunnen verder zetten zolang de bescherming als tijdelijk ontheemde geldt en tot korte tijd erna.

Het advies van de Raad van State wordt ingewonnen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld:

- Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Inhoudelijk structuurelement

- Omgevingsbeleid ruimte en milieu
- Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/168 van 12 mei 2025.

Het spoedadvies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 12 mei 2025, wordt besproken in punt 3A.

2 INHOUD

A. *Kadering*

In geval van **opsplitsing van een woning of wijziging in een gebouw naar meerdere ondergeschikte woongelegenheden** moet normaliter aan de vergunningsplicht worden voldaan. Het BVR Meldingen voorziet hierop een aantal uitzonderingen.

Wanneer de realisatie van bijkomende woongelegenheden gebeurt met het oog op opvang van asielzoekers, vluchtelingen of andere categorieën van vreemdelingen volstaat een meldingsplicht (geen plicht tot vergunning). Een voorwaarde is dat de opsplitsing of wijziging m.h.o.o. de opvang van betrokkenen tijdelijk is voor een duurtijd van maximaal drie jaar.

De opsplitsing van woningen of de wijziging van het aantal woongelegenheden vindt in eerste instantie plaats bij particuliere gastgezinnen die voor ontheemden een bijkomende woongelegenheid creëren. Toch is dit ook het geval wanneer een publieke instantie / lokaal bestuur een bestaande woning / appartementsgebouw opdeelt voor opvang (bv. kan de lokale noodwoning van de gemeente worden opgesplitst in twee woonentiteiten voor ontheemden). De opsplitsing van woningen of het wijzigen van woongelegenheden m.h.o.o. opvang in dergelijke wooneenheden is overeenkomstig de regelgeving steeds gekoppeld aan een duurtijd van maximaal drie jaar.

Een lokale bestuur (of andere actor) kan in een bestaand gebouw, niet bestemd voor wonen, opvang realiseren zonder specifieke omgevingsvergunning. Hiertoe volstaat eveneens een melding. Deze **functiewijziging** (het aanwenden van een gebouw door een overheid met het oog op de realisatie van opvang van ontheemden) is eveneens beperkt tot 3 jaar.

Vanaf maart 2022 hebben lokale besturen heel wat publieke opvangplekken gerealiseerd, dit vaak na aanpassing van bestaande woningen, appartementsgebouwen of andere complexen. Hierbij kon het lokale bestuur indien nodig terugvallen op de voorziene uitzonderingsregelingen (cf. hoger). Begin maart 2025 staan nog 462 opvangsites in de Vlaamse Huisvestingstool die reeds geregistreerd waren als opvanglocatie vóór 2023 (corresponderend met 2468 opvangplekken). Deze sites hebben de duurtijd van drie jaar bereikt of zullen deze in de komende maanden bereiken.

Het statuut van tijdelijk ontheemden voor Oekraïners werd verlengd tot 4 maart 2026.

De huidige termijn van drie jaar die het BVR voorzag is dus te kort. We verlengen de termijn tot zolang de bescherming als tijdelijk ontheemde geldt, en geven bovenop deze termijn van het ontheemdenstatuut nog zes maanden extra als overgangsperiode om nieuwe huisvestingsoplossingen te kunnen zoeken.

Aangezien de periode van 3 jaar in een aantal gevallen naderbij komt is een spoedige inwerkingtreding noodzakelijk. Daarom wordt geopteerd voor een inwerkingtreding de dag na de definitieve goedkeuring van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend besluit stemt de duur van de mogelijkheden voor opvang van tijdelijk ontheemden af op het Europees beschermingsstatuut. Van deze mogelijkheden wordt vandaag de dag reeds gebruik gemaakt, en deze zullen beperkt in de tijd verder gezet kunnen worden.

Het ontwerpbesluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Overheid. De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies gegeven op 12 mei 2025.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling in de Vlaamse administratie, is bijgevolg niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend besluit stemt de duur van de mogelijkheden voor opvang van tijdelijk ontheemden af op het Europees beschermingsstatuut. Van deze mogelijkheden wordt vandaag de dag reeds gebruik gemaakt, en deze zullen beperkt in de tijd verder gezet kunnen worden.

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Overheid.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, is bijgevolg niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend besluit stemt de duur van de mogelijkheden voor opvang van tijdelijk ontheemden af op het Europees beschermingsstatuut. Van deze mogelijkheden wordt vandaag de dag reeds gebruik gemaakt, en deze zullen beperkt in de tijd verder gezet kunnen worden.

Het ontwerpbesluit heeft geen weerslag op het personeel, werkingsuitgaven, investeringen, schulden of ontvangsten van provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Voorliggend ontwerpbesluit is niet strategisch van aard zodat het advies van SARO niet moet worden ingewonnen.

Het besluit wordt voor advies overgemaakt aan de Raad van State.

Na definitieve goedkeuring wordt voorliggend besluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 april 2000 tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat betreft opvang van tijdelijk ontheemden uit Oekraïne;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste vijf werkdagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

- Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 april 2000 tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat betreft opvang van tijdelijk ontheemden uit Oekraïne.
- het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 12 mei 2025.